

معاهده بین جمهوری خلق چین و جمهوری اسلامی ایران در زمینه استرداد مجرمین

جمهوری خلق چین و جمهوری اسلامی ایران که من بعد "طرفین" نامیده می‌شوند.
تمایل خود را جهت ارتقاء همکاری موثر بین دو کشور در راستای جلوگیری و متوقف ساختن ارتکاب جرم براساس احترام متقابل به حاکمیت، مساوات و منافع متقابل ابراز می‌نمایند.
تصمیم به انعقاد این معاهده گرفتند و به شرح ذیل توافق نمودند:

ماده ۱

تعهد به استرداد

هر یک از طرفین مطابق مفاد این موافقتنامه تعهد می‌نمایند بر مبنای درخواست طرف دیگر، افراد حاضر در قلمرو خود را که به منظور انجام دادرسی کیفری یا اجرای حکم حکومیت مورد درخواست طرف دیگر هستند. به یکدیگر مسترد نماید.

ماده ۲

جرائم قابل استرداد

۱- استرداد انجام نخواهد شد مگر آنکه عمل ارتکابی که به استناد آن تقاضای استرداد شده است مطابق قوانین هر دو طرف جرم بوده و دارای یکی از شرایط ذیل باشد:

الف- در صورتی که تقاضای استرداد به منظور انجام دادرسی کیفری است، جرم مطابق قوانین هر دو طرف

دارای مجازات حبس بیش از یکسال و یا مجازات سنگین تری باشد.

ب - در صورتی که تقاضای استداد به منظور اجرای حکم باشد، از مدت حکومیتی که فرد باید تحمل ند، در زمان تنظیم درخواست حداقل شش ماه باقیمانده باشد.

2- در توصیف عملی که مطابق قوانین دو طرف جرم محسوب میگردد. در تطبیق با بند یک این ماده، لازم نیست که قوانین دو طرف آن عمل را تحت عنوان مجرمانه یکسان بشناسند و یا تعریفی یکسان از آن داشته باشند.

3- چنانچه استداد برای ارتکاب دو یا چند عمل که مطابق قوانین دو کشور جرم بوده درخواست شده است و حداقل یکی از آنها دارای شرایط مجازات مطابق بند یک این ماده باشد، طرف درخواست شونده میتواند برای تمام آن اعمال استداد را انجام دهد.

3 ماده 3 راههای ارتباط

هرگونه ارتباط بین مقامات صلاحیتدار طرفین درخصوص موارد استداد، از طریق مجازی دیپلماتیک صورت خواهد گرفت.

4 ماده 4 درخواست استداد و اسناد لازم

1- رخواست استداد می بایست کتبی و متنمن موارد ذیل بوده یا به همراه آنها باشد:

الف- نام مقام درخواست کننده:

ب - نام، سن ، جنسیت ، تابعیت، اسناد هویت، شغل و محل سکونت یا اقامت شخص مودر نظر و اطلاعات دیگری که میتواند به شناسائی هویت و مکان وی کمک کند و در صورت امکان توضیح راجع به مشخصات ظاهري شخص، عکسهاي وی و برگه انگشت نگاري:

ج- شرحی درخصوص پرونده مشتمل بر خلاصه اي از عمل مجرمانه و نتایج حاصل از آن:

د- متن مقررات مربوط به قوانین مرتبط با رسیدگی کیفری، تعیین کننده جرم و مجازاتی که میتواند در مورد آن اعمال گردد:

2- علاوه بر مندرجات بند 1 این ماده.

الف- درخواست استداد برای انجام دادرسی کیفری عليه شخص مورد نظر باید منضم به تصویری از دستور دستگیری صادره توسط مقام ذیصلاح طرف درخواست کننده باشد، یا

ب- درخواست استداد برای اجرای حکم عليه شخص مورد نظر باید منضم به تصویری از حکم لازم الاجراي دادگاه و نیز شرحی در مورد مدت حکومیت که قبلاً اجرا شده است باشد.

3- درخواست استداد و اسناد همراه آن می بايست امضا یا مهر شود و به همراه ترجمه به زبان طرفین درخواست شونده یا به زبان انگلیسی باشد.

ماده 5 اطلاعات اضافی

چنانچه طرف درخواست شونده تشخیص دهد که اطلاعات مربوط به درخواست استداد کافی نمی باشد ، میتواند درخواست ارسال اطلاعات اضافی ظرف 30 روز نماید. بنا به درخواست طرف درخواست کننده مدت مذکور را میتوان برای 15 روز تمدید نمود. چنانچه طرف درخواست کننده در ارسال اطلاعات اضافی ظرف مدت مذکور قصور ورزد، اینطور تلقی میگردد که بطور داوطلبانه از تقاضای خود صرفنظر نموده است ، در هر صورت برای طرف درخواست کننده مانع جهت تنظیم درخواست استداد جدید برای همان جرم وجود ندارد.

ماده 6 موارد اجباری امتناع از استداد

استداد در موارد ذیل رد خواهد شد

الف - طرف درخواست شونده معتقد باشد جرمی که به خاطر آن تقاضای استداد شده است، جرم سیاسی

است و یا اینکه طرف درخواست شونده به شخص مورد نظر پناهندگی داده باشد.

ب - طرف درخواست شونده دلایل اساسی داشته باشد جهت اعتقاد به اینکه تقاضا برای استرداد به منظور تعقیب جزائی یا کیفری بودن شخص مورد نظر به دلیل نژاد، جنسیت، مذهب، ملیت یا اعتقادات سیاسی می باشد یا اینکه به وضعیت شخص در رسیدگیهای قضائی به دلایل مذکور ممکن است لطمه وارد شود.

ج - جرمی که به استناد آن استرداد مجرم تقاضا شده است صرفاً "نظمی باشد.

د - شخص مورد نظر در زمان دریافت درخواست استرداد توسط طرف درخواست شونده دارای تابعیت کشور درخواست شونده باشد.

ه - مطابق قوانین هر یک از طرفین شخص مورد نظر از مسئولیت کیفری به هر دلیل از جمله مرور زمان یا عفو معاف باشد.

و - طرف درخواست شونده در مورد شخص مورد نظر در خصوص جرمی که به استناد آن تقاضای استرداد شده است قبلًا حکم لازم الاجرا صادر نموده یا دادرسی را به اتمام رسانده باشد، یا

ز - درخواست استرداد توسط طرف تقاضا کننده بر مبنای حکم غیابی ارائه شده باشد مگر آنکه طرف درخواست کننده متوجه شود که شخص مورد نظر فرصت تجدید نظر خواهد داشت.

ماده 7

موارد اختیاری امتناع از استرداد
تقاضای استرداد در موارد زیر ممکن است رد شود:

الف - طرف درخواست شونده نسبت به جرمی که به استناد آن تقاضای استرداد شده است مطابق قوانین ملی دارای صلاحیت کیفری بوده و تعقیب را شروع کرده و یا در صدد شروع تعقیب علیه شخص مرتکب باشد، یا

ب - استداد با توجه به ملاحظات انسان دوستانه از نقطه نظر سن، وضعیت سلامتی یا سایر ویژگیهای شخص مورد نظر مناسب نباشد.

ماده 8

تعهد کشور درخواست شونده به انجام دادرسي کيفري چنانچه استداد به موجب بند فرعی دال از ماده 6 اين معاشه انجام نشود، طرف درخواست شونده، به تقاضاي طرف درخواست کننده، پرونده را به منظور انجام دادرسي کيفري مطابق قوانین ملي خود به مقامات ذيصلاح ارجاع خواهد نمود. بدین منظور طرف درخواست کننده اسناد و شواهد مرتبط با پرونده را به طرف درخواست شونده تسلیم می نماید.

ماده 9

دستگيري موقت

1-در موارد اضطراري يکي از طرفين ميتوانند تقاضاي دستگيري موقت شخص مورد نظر توسط طرف ديگر را قبل از درخواست استداد بنماید. چنین تقاضائي را ميتوان کتبًا" از طريق جاري ذكر شده در ماده 3 اين معاشه، سازمان پليس جنائي بين الملل (ايترپل) یا سایر جاري مورد توافق طرفين تسلیم داشت.

2-تقاضا جهت دستگيري موقت مي بايست حاوي موارد اشاره شده در بند 1 ماده 4 اين معاشه باشد. به همراه يك اطلاعيه مبني بر وجود اسناد اشاره شده در بند 2 همان ماده و يك اطلاعيه مبني بر اينكه تقاضاي رسمي برای استداد شخص مورد نظر متعاقبا" ارسال خواهد شد.

3-طرف درخواست شونده مي بايست بلافاصله طرف درخواست کننده را از نتایج اقدامات انجام شده در مورد تقاضا مطلع سازد.

4-چنانچه ظرف يکدروه 30 روزه پس از دستگيري شخص مرود نظر مقامات ذيربط طرف درخواست شونده، درخواست

رسمی استداد را دریافت ننمایند، دستگیری موقت خاتمه خواهد یافت.

5- خاتمه دادن به دستگیری موقت مطابق بند 4 این ماده منافاتی با استداد شخص مورد نظر خواهد داشت چنانچه طرف درخواست شونده "بعداً" درخواست رسمی استداد را دریافت نماید.

ماده 10

تصمیمات راجع به درخواست استداد

1- طرف درخواست شونده، درخواست استداد را مطابق رویه های اجرائی قوانین ملی خود انجام میدهد و طرف درخواست کننده را بلافاصله از تصمیم خود مطلع خواهد نمود.

2- اگر طرف درخواست شونده، تمام یا قسمی از درخواست استداد را رد نماید، دلایل رد به طرف درخواست کننده اطلاع داده خواهد شد.

ماده 11

تحویل شخص مورد استداد

1- نانچه استداد مورد قبول طرف درخواست شونده باشد، طرفین در خصوص زمان، مکان و سایر موضوعات مربوط به اجرای استداد توافق خواهند نمود. همچنین طرف درخواست شونده، مدت زمان بازداشت قبلی شخص مورد استداد را به آگاهی طرف درخواست کننده خواهد رساند.

2- چنانچه طرف درخواست کننده ظرف 15 روز پس از تاریخ توافق شده برای اجرای استداد، شخص مورد استداد را تحویل نگیرد، طرف درخواست شونده بلافاصله وی را آزاد خواهد نمود و میتوان از قبول تقاضای جدید از جانب طرف درخواست کننده برای استداد آن شخص برای همان جرم امتناع ورزد مگر آنکه موضوع منطبق با بند 3 این ماده باشد.

3- چنانچه هر یک از طرفین به دلایل خارج از ارائه خود نتوانند نسبت به تسليم یا تحویل گرفتن شخص مورد استداد ظرف دوره زمانی توافق شده اقدام نمایند. طرف دیگر فوراً مطلع خواهد شد طرفین مجدداً در مورد مسائل

مربوطه برای انجام استداد توافق خواهد نمود و مفاد بند 2 این ماده اعمال خواهد شد.

ماده 12

تعویق استداد و استداد موقت

1- چنانچه شخص مورد نظر برای ارتکاب جرمی غیر از جرم موضوع استداد در حال حاکمه یا گذراندن دوره حکومیت در کشور درخواست شونده باشد طرف درخواست شونده میتواند پس از اتخاذ تصمیم راجع به استداد، تحویل جرم را تا پایان حاکمه یا اتمام حکومیت به تعویق اندازد، طرف درخواست شونده می بایست طرف درخواست کننده را از تعویق استداد آگاه نماید.

2- چنانچه تعویق استداد موضوع بند 1 این ماده موجب مرور زمان برای تعقیب یا مانع انجام تحقیقات طرف درخواست کننده در مورد جرمی که موضوع تقاضای استداد است بشود، طرف درخواست شونده میتواند مطابق قوانین ملی خود شخص مورد نظر را به کشور درخواست کننده مطابق شروط توافق شده بین طرفین موقتاً تحویل دهد. طرف درخواست کننده می بایست پس از تکمیل مرافق رسیدگی ، وی را فوراً به کشور درخواست شونده بازگرداند.

ماده 13

استداد به درخواست چند کشور

در صورتی که استداد بطور همزمان توسط بیش از یک کشور، برای جرم واحد یا جرمهاي مختلف درخواست شده باشد طرف درخواست شونده با در نظر گرفتن اوضاع و احوال به ویژه درجه شدت و محل ارتکاب جرم ، تاریخ درخواستها ، تابعیت شخص مورد نظر و امکان استداد مجدد به دولت دیگر اتخاذ تصمیم خواهد کرد.

ماده 14

قاعده اختصاصی بودن

1- شخص مسترد شده مطابق این معاهده نباید به اتهام جرائم ارتکابی قبل از تحویل وی غیر از جرمی که

به خاطر آن مسترد شده است، در کشور درخواست کننده تحت پیگرد قرار گیرد یا مجازات شود همچنین نباید به کشور ثالثی مسترد گردد مگر:

الف - طرف درخواست شونده قبل رضایت خود را اعلام داشته باشد. به منظور چنین رضایتی طرف درخواست شونده میتواند تحویل اسناد و اطلاعات مذکور در ماده 4 را مطالبه نماید.

ب - آن شخص کشور درخواست کننده را ظرف 30 روز پس از آنکه برای ترك آن آزاد بوده، ترك ننماید. این مهلت شامل مدت زمانی که او به دلایل خارج از ارائه خود نتوانسته کشور درخواست کننده را ترك گوید نمی گیرد، یا

ج - آن شخص پس از ترك کشور درخواست کننده داوطلبانه به آنجا بازگشته باشد.

2- چنانچه وصف کیفری جرم ارتکابی در خلال رسیدگی تعییب یابد، شخص مسترد شده نباید تعقیب یا مجازات شود مگر اینکه جرم با توصیف جدید شرایط مذکور در ماده 2 را دارد.

ماده 15 استرداد مجدد

اگر شخص مسترد شده قبل از پایان مراحل تعقیب، دارسي و اجرای مجازات به قلمرو طرف درخواست شونده برگردد، آن شخص براساس درخواست طرف درخواست کننده مجدداً مسترد خواهد شد. در این صورت تسلیم اسنادی که در ماده 4 ذکر شده است مورد نیاز نمی باشد.

ماده 16 تحویل اموال

1- بنا به درخواست طرف درخواست کننده، طرف درخواست شونده میباشد تا آنجائی که قوانین ملي کشورش اجازه می دهد اموال ناشی از جرم و آلات جرم و سایر اموالی که میتواند به عنوان دلیل بکار رود و در قلمرو خود به آنها دست یافته را توییق نماید و

هنگام قبول استداد ، آنها را به طرف درخواست کننده تحویل دهد.

2-در صورتی که موضوع استداد مورد قبول واقع گردد، اموال اشاره شده در بند 1 این ماده بهر صورت تحویل می گردند حتی اگر عمل استداد به دلیل مرگ، ناپدید شدن یا فرار شخص مورد نظر امکان پذیر نباشد.

3-طرف درخواست شونده میتواند برای انجام هرگونه دادرسی کیفری دیگر، تسليم اموال فوق الذکر را تا زمان اتمام دادرسی به تعویق بیاندازد و یا آنها را موقتاً به شرط آنکه طرف درخواست کننده متعهد به بازگرداند آنها باشد تسليم نماید.

4-تسليم اموال یاد شده به هرگونه حق قانونی طرف درخواست شونده یا اشخاص ثالث نسبت به آن اموال، لطفه ای وارد خواهد نمود. هرگاه چنین حقوقی وجود داشته باشد طرف درخواست کننده بنا به تقاضای طرف درخواست شونده، اموال تسليم شده را بدون هزینه در اسرع وقت پس از اتمام دادرسی به طرف درخواست شونده باز خواهد گرداند.

ماده 17

عبور

1-هرگاه یکی از طرفین قرار است شخصی را از کشور ثالث از طریق قلمرو طرف مقابل مسترد نماید، آن طرف از طرف دیگر اجازه چنین عبوری را درخواست خواهد نمود. در صورت انتقال هوائی چنانچه فرودی در قلمرو طرف دیگر پیش بینی نشده باشد چنین اجازه ای ضروری نیست.

2- طرف درخواست شونده تا آنجا که با قوانین ملی مغایرتی نداشته باشد، درخواست عبور مطرح شده از سوی طرف درخواست کننده را خواهد پذیرفت.

ماده 18

اعلام نتیجه

طرف درخواست کننده فوراً طرف درخواست شونده را از اطلاعات درباره رسیدگی ها یا اجرای مجازات

علیه شخص مسترد شده یا اطلاعات مرتبط با استرداد
مجدداً آن شخص به کشور ثالث آگاه خواهد ساخت.

ماده 19 هزینه ها

هزینه های ناشی از مراحل رسیدگی به استرداد
در قلمرو درخواست شونده بر عهده همان طرف خواهد
بود.

هزینه های حمل و نقل و خارج عبور در ارتباط
با تحویل دادن و تحویل گرفتن شخص مسترد شده بر
عهده طرف درخواست کننده خواهد بود.

ماده 20

ارتباط با سایر معاهدات

این معاهده بر حقوق و تعهدات طرفین به موجب
هرگونه معاهدات دیگر تاثیری خواهد داشت.

ماده 21

حل و فصل اختلافات

هرگونه اختلافات ناشی از تفسیر یا اجرای
مفاد این معاهده بوسیله مشورت از طریق مجازی
دیپلماتیک حل و فصل خواهد شد.

ماده 22

لازم الاجرا شدن، اصلاح و خاتمه معاهده

۱- این معاهده منوط به تصویب است، این معاهده
در سی امین روز پس از تاریخ مبادله اسناد تصویب،
لازم الاجرا می گردد.

۲- این معاهده ممکن است در هر زمان با توافق کتبی
طرفین اصلاح شود.

۳- هر یک از طرفین میتواند بوسیله یک اطلاعیه کتبی
از طریق مجاز دیپلماتیک در هر زمان این معاهده را
پایان دهد. خاتمه معاهده در یکصد و هشتادمین روز پس
از تاریخ ارائه اطلاعیه نافذ خواهد بود. اختتام این
معاهده تاثیری بر استرداد مجرمینی که مراحل اجرائی آن
قبل از تاریخ اختتام آغاز شده است خواهد داشت.

۴- این معاهده در مورد هر درخواستی که بعد از لازم الاجرا شدن معاهده ارائه شود، اجرا خواهد شد حتی اگر جرائم مربوطه قبل از لازم الاجرا شدن این معاهده به وقوع پیوسته باشند.

در تایید مراتب فوق امضا کنندگان ذیل که از جانب دولتهای متبوع خود دارای صلاحیت لازم می باشند، این معاهده را امضا نمودند.

تهیه شده در ۲ نسخه در گیران در روز ۱۰ ماه سال ۱۳۹۱ برابر با ۲۰ شهریور ماه زبان فارسی، چینی و انگلیسی، تمامی متون دارای اعتبار یکسان هستند. در صورت اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی معتبر است.

از طرف
جمهوری اسلامی ایران

از طرف
جمهوری خلق چین